

PISA 2022

Betydelig PISA-nedgang i lesing, matematikk og naturfag

Norske elever presterer betydelig svakere i både lesing, matematikk og naturfag sammenlignet med PISA 2018. Stadig flere elever presterer på det laveste mestringsnivået på alle de tre fagområdene.

RAPPORT | SIST ENDRET: 05.12.2023

Tittel:

PISA 2022: Norske elevers kompetanse i matematikk, naturfag, og lesing

Rapporten:

Last ned rapporten hos Cappelen Damm Akademisk

Forfatter:

Fredrik Jensen, Andreas Pettersen, Tove Stjern Frønes, Anna Eriksen, Maria Løvgren og Eva K. Narvhus

ISBN:

978-82-02-83046-5 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-02-83047-2 (Papirutgave)

Utgiver:

Universitetet i Oslo

År:

2023

Hva er PISA?

PISA (Programme for International Student Assessment) måler 15-åringers kompetanse i lesing, matematikk og naturfag.

[Les mer og se alle rapporter siden 2003](#)

Hovedfunn

- Dårligere prestasjoner i lesing, matematikk og naturfag.
- Betydelig flere elever som presterer på laveste mestringsnivå.
- Større forskjeller mellom elevgrupper.
- De fleste elevene opplever tilhørighet til skolen og god arbeidsro.

Dårligere prestasjoner i lesing, matematikk og naturfag

De norske resultatene for PISA 2022 viser en tilbakegang i prestasjoner på alle de tre fagområdene sammenliknet med 2018. Tilbakegangen er størst i matematikk (33 poeng) og lesing (23 poeng), og noe mindre i naturfag (12 poeng). OECD-gjennomsnittet har også gått ned i alle fagområdene, sammenlignet med 2018. Men nedgangen i Norge er større enn i de fleste andre OECD-landene.

Betydelig flere lavtpresterende elever

Fra 2018 til 2022 har andelen lavtpresterende elever (under mestringsnivå 2) økt fra 19 til 31 prosent i matematikk, fra 21 til 28 prosent i naturfag og fra 19 til 27 prosent i lesing. Disse elevene ansees å mangle minimumskompetansen man trenger for å være godt forberedt til videre utdanning og arbeidsliv. Samlet sett presterer 41% av elevene på det laveste mestringsnivået på minst ett (eller flere) av fagområdene.

Større forskjeller mellom elevgrupper

Som i tidligere undersøkelser er det tydelig sammenheng mellom elevenes hjemmebakgrunn og prestasjoner. Sosioøkonomiske forhold har betydd mindre for prestasjoner i Norge enn i de fleste andre land. Ser vi tilbake til PISA 2012, ser vi likevel at det er økende prestasjonsforskjeller mellom elever med høy og lav sosioøkonomisk status.

De fleste elevene opplever tilhørighet til skolen og god arbeidsro

Andelen elever som opplever tilhørighet til skolen, er omtrent like stor i PISA 2022 som i 2015 og 2018. Norske elever rapporterer i større grad om et godt forhold til skolen, enn elever i andre nordiske land og OECD. På samme måte oppgir de fleste norske elever at matematikk-timene er preget av arbeidsro, men en del elever opplever at de blir distraheret av egen eller andres bruk av digitale ressurser i disse timene.

PISA 2022

- I Norge deltok omtrent 8 500 15-åringere fra 260 skoler. Ca. 690 000 15-åringere fra 81 land deltok til sammen.
- Matematikk var hovedfagområdet for årets undersøkelse
- Elevene som deltok i PISA-undersøkelsen 2022 gikk på ungdomsskolen i en periode preget av pandemirestriksjoner. Forskere er usikre på i hvor stor grad pandemien og dens restriksjoner har påvirket resultatene.
- Flere land opplevde utfordringer med å innfri de tekniske kravene knyttet til deltakelse i årets undersøkelse, delvis på grunn av pandemien. Disse landene inkluderer Danmark, Latvia, New Zealand, Canada, Australia, Irland, Storbritannia, Nederland, og USA